

Van kleinschalig initiatief naar planmatige opschaling

Deelsessie 19

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Ministerie van Volkshuisvesting en
Ruimtelijke Ordening

goud

Van kleinschalig initiatief naar planmatige opschaling

Gabriele Kasten

Bestuurder, Pieter Raat

Carla Gleijsteen

Gemeenschapscoach G'oud, Pieter Raat

Nick Schoonhoven

Wijkverpleegkundige, Pieter Raat

Rita Jobben

Projectleider G'oud

Judith Smit

Projectleider G'oud

“Wij mensen worden vanaf het moment van onze geboorte ouder. Dat is een proces, dat het hele leven doorgaat. Vitaal oud worden is geen toeval, maar het resultaat hoe wij mensen leven, verbonden zijn en betekenis ervaren.”

Ester Bertholet, specialist
ouderengeneeskunde

Wat is G'oud?

G'oud – goed oud worden – is een aanpak om vitale woongemeenschappen voor senioren te stimuleren en ontwikkelen

Doel:

- senioren de mogelijkheid geven om zo lang mogelijk zelfstandig, veilig en verbonden te wonen...
- ...met aandacht voor betekenisvolle relaties, omzien naar elkaar en erbij horen

Kenmerken:

- gesitueerd in regio Noord-Holland Noord
- gemiddeld 45 appartementen per locatie
- gestart in 2021/2022 met 2 woonlocaties voor senioren
- gegroeid tot 14 locaties in 2026

G'oud in context

- Noord-Holland Noord kent een relatief **gezonde**, maar **kwestbaarder wordende populatie**
- met 45% is het gevoel van **eenzaamheid** onder volwassenen vergelijkbaar met het landelijk gemiddelde...
- ... maar de **vergijzing** in Noord-Holland Noord is hoger
- Noord-Holland Noord heeft **veel kleine kernen en dorpen** met grote afstanden tot zorgvoorzieningen...
- ... maar de **samenwerking** van zorg- en welzijnsorganisaties en gemeenten in VONK is goed georganiseerd
- de **arbeidsmarktkrapte** groeit boven het landelijk gemiddelde uit
- de woningmarkt heeft **beperkte doorstroming**

Inhoud van deze presentatie

**Kennismaking
met G'oud**

Wat leren we uit
onderzoek en
effectmeting?

Opschaling: van
lokaal initiatief
naar de regio

Wat zeggen bewoners over G'oud?

Impressie 'Kunstroute' op 9 maart 2026 tussen vijf G'oud wooncomplexen

[Impressie kunstroute kort](#)

[Impressie kunstroute lang](#)

woon
waard

De praktijk: G'oud Het Palet Heerhugowaard

Samenvattend

G'oud versterkt vijf belangrijke factoren

Ontmoeting

Bewoners ontmoeten elkaar en bouwen sociale relaties op.

Zelfstandigheid

Preventie en informatie helpen bewoners langer zelfstandig te blijven.

Samenredzaamheid

Bewoners ondersteunen elkaar en nemen initiatief.

Vroegsignalering

Problemen worden eerder gesignaleerd door bewoners en professionals.

Werkplezier

Professionals ervaren meer autonomie en betekenisvol contact.

Inhoud van deze presentatie

Kennismaking
met G'oud

**Wat leren we uit
onderzoek en
effectmeting?**

Opschaling: van
lokaal initiatief
naar de regio

Onderzoek onder bewoners

Om de behoefte te peilen en te begrijpen wat werkt, voeren we onderzoek onder bewoners uit:

- metingen bij de start van een locatie
- daarna elke 1–1,5 jaar

We meten o.a.:

- ervaren gezondheid
- eenzaamheid (verkorte UCLA Loneliness Scale)
- sociale contacten
- behoeften aan ondersteuning

Wat zegt internationaal onderzoek?

(Inter)nationaal onderzoek laat zien:

- eenzaamheid heeft negatieve effecten op gezondheid
- sociale netwerken beschermen tegen kwetsbaarheid
- participatie van ouderen werkt preventief
- vitale woongemeenschappen versterken welzijn

Deze inzichten vormen de basis voor G'oud

Omvang van het onderzoek

Tot eind 2025:

- 548 vragenlijsten
- 424 unieke respondenten
- bewoners uit 9 wooncomplexen

Een deel van de bewoners deed meerdere keren mee:

1 meting: 295 bewoners

2 metingen: 66 bewoners

3 metingen: 13 bewoners

Ruim voldoende data voor relevante correlatie- en regressie-analyses.
Door herhaalde metingen kunnen we ontwikkelingen in de tijd volgen

Belangrijkste inzichten uit de data

Uit analyses blijkt dat **drie factoren** sterk samenhangen met **ervaren gezondheid**.

1. Zelfredzaamheid

Het vermogen om voor jezelf te zorgen.

2. Sociale verbondenheid

Niet geïsoleerd voelen en onderdeel zijn van een groep.

3. Meedoen

Regelmatig deelnemen aan sociale activiteiten.

De resultaten zijn in lijn met uitkomsten van (internationaal) onderzoek.

Effectiviteit van interventies

We vergelijken eerste en tweede meting, zo kunnen we trends in ontwikkeling volgen.

	(zeer) goed ervaren gezondheid	(zeer) goed zelfredzaam	weten waar hulp te vinden is	(zeer) goed gevoel van veiligheid	meedoen aan activiteiten 1 x per week of vaker	voelt zich (soms) geïsoleerd
Meting 1	56%	79%	83%	93%	38%	13%
Meting 2	61%	89%	91%	95%	56%	18%

Behoeften bewoners: sociaal

Behoeften bewoners: ondersteuning

Wat zien we in de praktijk?

In de wooncomplexen zien we duidelijke ontwikkelingen.

- meer bewoners nemen deel aan activiteiten
- meer initiatieven komen vanuit bewoners zelf
- meer buren kijken naar elkaar om

Daarnaast:

- betere vroegsignalering van problemen
- bredere kijk op zorgvragen
- minder frequente huisartsbezoeken

Dit laat zien:

vitale woongemeenschappen dragen bij aan vitale ouderen

Belangrijk inzicht:

sociale cohesie ontstaat niet vanzelf, daar moet je actief aan werken

Inhoud van deze presentatie

Kennismaking
met G'oud

Wat leren we uit
onderzoek en
effectmeting?

**Opschaling: van
lokaal initiatief
naar de regio**

Opschaling van G'oud

Hoe brengen we deze aanpak van enkele locaties naar een hele regio?

De ontwikkeling van G'oud in twee fasen:

1. Organische groei

- start met 2 wooncomplexen
- groei naar 14 wooncomplexen
- ontstaan vanuit kansen in de praktijk

2. Planmatige opschaling

- uitbreiding naar circa 35 locaties
- samenwerking in de regio
- inzet van IZA-transformatiegelden

Opschaling kent valkuilen...

G'oud is geen standaard product, maar een sociale innovatie

1. Gemeenschap van ouderen is niet maakbaar
2. Locaties en buurten kennen onderlinge verschillen
3. G'oud vraagt gedragsverandering bij bewoners en naasten
4. Rol van professionals verandert
5. Samenwerking tussen partners is complexer en vraagt meer afstemming
6. Gemeenschapsvorming is moeilijk te financieren en te verantwoorden

Wij kunnen randvoorwaarden organiseren, maar niet de gemeenschap afdwingen

... en vraagt om nieuwe inzichten

Sociale innovaties vragen goed doordachte implementatiestrategieën

1. Inzicht in wat écht werkt
2. Kennis van verandertheorie – waar kan de keten breken?
3. Gevoel voor context
4. Balans tussen standaardisatie en maatwerk
5. Samenwerking en gedeeld eigenaarschap
6. Overstijgende overlegstructuur en onderlinge inspiratie

Opschaling is leerproces en kost tijd

Meer weten?

Contactgegevens:

Gabriele Kasten: g.kasten@dprs.nl

Rita Jobben: Goud.goedoud@gmail.com

Judith Smit: judith@judithsmit.com

goud

Impressies

Top:
Ik heb het nog
niet nodig omdat
ik nog jong ben en
alles kan maar ik
vind het geweldig
dat dit er allemaal
is.

Impressies

Impressies

akcare

woon
waard

KENNER
WONEN

